

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Ooievaars. — Ooievaars houden zich nabij Dieren in de uiterwaarden op, in een koppel van 21 tot 25 exemplaren. De twee horsten in den omtrek zijn reeds sinds jaren onbezet. Door het hooge water hebben zij een uitgestrekt jachtterrein. De laatste 5 jaar vertoonden zich nabij Dieren hoogstens 2 exemplaren.

Dieren, 9 Juni 1924.

H. D. BORNEMANN JR.

Over Löns, de wulp en ons heideland. — Nu de belangstelling voor Hermann Löns ook in ons land steeds meer toeneemt, wil ik na mijn artikel en de aanvullende bibliografie van den heer Wigman, nog gaarne enkele pas verschenen werken noemen.

Bij Schoonderbeek (Laren) is nu naast Mummelman en Op de Bergwei ook De Kraaienhut verschenen. Ik verneem, dat de uitgever hoop heeft met de serie door te kunnen gaan. Dit moet mogelijk zijn. En naast het groote publiek moeten vooral wij, als engere kring van natuurvrienden daarvoor zorgen. Het werk van Löns is het driedubbel waard. Niet alles wat er in den steeds aangroeienden stroom van Lönsliteratuur verschijnt is even belangrijk. Daarom ben ik blij een bijzonder mooi, zoo juist verschenen werk over hem te kunnen aankondigen: Erich Griebel „Hermann Löns, der niederdeutsche Dichter und Wanderer“, Naturschutz-Verlag, Berlin-Lichterfelde, 1924 ($\pm$ 2 gld). Op allerprettigste wijze wijdt dit leven en werk van Löns in. Het citeert veel uit schetsen, gedichten en brieven van L. zelf en is met veel portretten, penteekeningen en handschriften aantrekkelijk geïllustreerd. Hét boekje voor wie Löns' vriend is of het worden wil.

Naar aanleiding van het artikel van 3 Mei in de Groene over den wulp nog iets. Dr. Thijsse constateert diens feitelijken en steeds meer dreigenden achteruitgang, die ook mij bezorgd maakt. Opvallend is daartegenover wat Löns in Meerwarth-Soffel's Lebensbilder (ook opgenomen in „Aus Forst und Flur“) over den wulp schrijft.

„De jager maakt hem zelden buit, aldus Löns, en ook op den trek dreigt hem weinig gevaar, daar hij te voorzichtig is en te hoog vliegt, zoodat hij door de massamoorders aan de Middell. zee zeer zelden buitgemaakt wordt, en zelfs in het winterverblijf in Afrika vermijdt hij den jager en valt hij weinig onder schot. De verandering van moerassen in weiland, die andere vogels nadeel brengt, komt hem zeer van pas, want hij is een uitgesproken „Grünlandsmoorvogel“, en daar ook havik en slechtvalk, de eenige van onze gevederde roovers, die voor den volwassen wulp gevaarlijk kunnen worden, zeer zeldzaam geworden zijn, zoo is voor geheel Noord-Duitschland vastgesteld dat deze trotsche vogel sedert 20 jaar belangrijk toegenomen is, een feit dat iederen vriend van de dierenwereld des te meer kan verheugen, daar het naast de toename van den zwarten specht het enige geval is, dat een groote, mooie en onschadelijke vogel bij ons talrijker geworden is“.

Tot zoover Löns. Merkwaardig, dat het bij ons anders is. Maar ook wij moeten al het mogelijke doen, om dezen prachtige vogel hier in zoo groot mogelijken getale te houden.

Nu ik het over Löns den grooten heidedichter en de wulp, den heerlijken heidevogel heb, wil ik nog eens pleiten voor het behoud van ons heideland. We vernemen den laatsten tijd vele verblijdende berichten van reserveering van duinlandschappen. Is daarnaast de aandacht van Staatsboschbeheer, Heidemaatschappij en van iederen natuurvriend voldoende gericht op het sparen van heidecomplexen? Niet alleen om hun flora en fauna en ook niet kleine stukjes alleen maar wijde uitgestrektheden, op zich zelf al van zoo imponerende schoonheid? Mag ik van den lezer nog eens aandacht en vollen steun voor Natuurmonumenten (Heerengr. 260—266, Amsterdam) en van Natuurmonumenten voor de heide vragen? En eindigen met nog eens op Hermann Löns te wijzen, die voor de pracht van het heideland veler oogen openen kan?

A. L. BROER.

In Noord-Drente hebben de vogels ontzettend geleden in den nawinter, niet de takvoerders, maar de andere. Ruigpoot buizerden, die evenals Vlaamsche gaaien geen andere vogels verslonden, zijn meestal gestorven. De ekster redde zich wel door kannibalisme, vooral tegenover geelgorzen. Maar de trekkers hebben het in het verre land ook niet goed